

**Magyar Bowling és Teke szövetség.
Teke Alsövetsége.**

**TEKE VERSENYBÍRÓ-SZABÁLYZAT. (2005. július hó.)
Összeállította: Szabó Béla MATESZ Nemzetközi Bizottságvezető.**

2.1 BEVEZETÉS:

2.1.1 Cél és érvényesség:

A MAGYAR BOWLING ÉS TEKESZÖVETSÉG TEKE ALSZÖVETSÉGE (továbbiakban: MATESZ) VERSENYBÍRÓ-SZABÁLYZATA (továbbiakban: VERSENYBÍRÓ-SZABÁLYZAT) – a MATESZ egyéb Szabályzataival és Határozataival, valamint a vonatkozó Versenykiírásokkal együtt – szabályozza a teke-versenybírói (továbbiakban: Versenybíró) és *Teke-versenylap-író, gépkezelői* (továbbiakban: *Versenylap-író, gépkezelő*) képesítés megszerzésének módját, a Magyar Versenybírók osztályba-sorolásának (minősítésének), illetve a versenyen (mérkőzésen) végzendő sporttevékenységük alapján történő besorolásuk feltételeit, valamint a MATESZ, - a Megyei (Budapesti) Tekézők Szövetségei, a Megyei Jogú Városok Tekéző Szövetségei, a Városi Tekéző Szövetségek: (továbbiakban: MATESZ Szervezeti Egységei) - hazai sportrendezvényein közreműködő FŐBÍRÓ, Szükség-FŐBÍRÓ (továbbiakban: FŐBÍRÓ) és *Versenylap-író, gépkezelők* sporttevékenységét. A MATESZ Szervezeti Egységei kötelesek saját VERSENYBÍRÓ-SZABÁLYZATAIKAT ehhez igazítani, amennyire csak lehetséges, ezzel egyezően elkészíteni.

A MATESZ VERSENYBÍRÓ SZABÁLYZAT rendelkezései – figyelembe véve, a magyar tekesport helyzetét és sajátosságait, valamint a Kilencbábus Tekézők Világszövetsége Hagyományos Szekciója Nemzetközi VERSENYBÍRÓ SZABÁLYZATA rendelkezéseit – a sportszerűség iratlan törvényein nyugszanak, ezeket ennek értelmében kell értelmezni és alkalmazni.

A MATESZ VERSENYBÍRÓ-SZABÁLYZAT rendelkezései – a MATESZ egyéb Szabályzataival és Határozataival, valamint a vonatkozó Versenykiírásokkal együtt – kötelezőek és érvényesek minden hazai rendezvényre és bajnokságra – valamint a MATESZ minden Szervezeti Egységére, illetve Tag-Sportegyesületére, Tekeszakosztályára és Klubjára, (továbbiakban: Tagjai-ra.) Eltérő rendelkezések esetén a MATESZ Határozataiban és a vonatkozó Versenykiírásban foglaltak a mérvadók.

A MATESZ VERSENYBÍRÓ-SZABÁLYZAT rendelkezéseinek betartásáért a MATESZ Szervezeti Egységei és Tagjai, illetve ezek mindenkor illetékes sporttisztviselői felelősek.

A MATESZ Szervezeti Egységei Elnökségei jogosultak további helyi rendelkezéseket hozni, de ezek nem lehetnek ellentétben a MATESZ VERSENYBÍRÓ-SZABÁLYZAT előírásaival. Ezen alaprendelkezések változtatásáról és kiegészítéséről csak a MATESZ-ELNÖKSÉGE határozhat. Beadványok benyújtására jogosultak:

- A MATESZ Tagjai Elnökségei, illetve elnökségi tagjai;
- A MATESZ Szervezeti Egységei Elnökségei, illetve elnökségi tagjai;
- a MATESZ Elnökségének tagjai.

2.2 A VERSENYBÍRÓK OSZTÁLYBA-SOROLÁSA (MINŐSÍTÉSE),

a VERSENYBÍRÓK MŰKÖDÉSI FELTÉTELEI:

2.2.1 A Versenybírók osztályba sorolása (minősítése):

A Versenybírókat Versenybírói vizsga-eredményük, gyakorlati éveik, illetve a gyakorlati éveik alatt végzett Versenybírói tevékenységük megítélése alapján kell besorolni a különböző osztályokba, az alábbiak szerint: * *Gyakorló versenybíró = Versenylap-író, gépkezelő.*

- III. osztályú Versenybíró
- II. osztályú Versenybíró
- I. osztályú Versenybíró
- Országos Versenybíró
- Nemzetközi Versenybíró

2.2.1.1 A Versenybírók besorolása a teke-versenyen (mérkőzésen) végzendő sporttevékenységük alapján: (a. – b.)

a. **FŐBÍRÓ; VERSENYBÍRÓSÁGI ELNÖK és TAG; ELLENŐR;**

b. *Versenylap-író, gépkezelő.*

2.2.2 A FŐBÍRÓI működés feltételei: /a. – f./

FŐBÍRÓKÉNT működhet a MATESZ és MATESZ Szervezeti Egységei által lebonyolításra kerülő teke-versenyeken (mérkőzéseken) az, aki:

- A MATESZ, vagy a MATESZ Szervezeti Egységei által szervezett és lebonyolított teke-versenybírói tanfolyam elvégzése utáni vizsga sikeres letételével, valamint három – FŐBÍRÓKÉNT történő - sikeres tekeverseny-levezetéssel, illetve,
- a MATESZ, vagy a MATESZ Szervezeti Egységei által, tanfolyam nélkül szervezett és lebonyolított teke-versenybírói vizsgán elért sikeres eredménnyel, valamint három sikeres – FŐBÍRÓKÉNT történő - tekeverseny-levezetéssel bizonyítottan elsajátította a teke sport szabályait, illetve,
- működése során ezeket a szabályokat maga is betartja, és másokkal is betartatja,
- a teke-versenybírói működéstől nincs eltiltva, és nem folyik ellene fegyelmi eljárás sem,
- továbbá betöltötte 18. életévét, illetve
- még nem töltötte be 70. életévét.

Megjegyzés: (Kivételek)

- 13-18 éves fiatalok, - tanfolyam elvégzése utáni, vagy tanfolyam nélküli gyakorló teke-versenybírói vizsga sikeres letételével - fenti teke-versenyeken közreműködhetnek, mint

- *Versenylap-író, gépkezelők.*

- 70. életévüket betöltött teke-versenybírók pedig fenti teke-versenyeken közreműködhetnek, mint:
 - Versenybíróvási elnökök, vagy tagok, illetve mint
 - Ellenőrök, és mint *Versenylap-író, gépkezelők.*

2.2.3 A FŐBÍRÓI és Versenylap-író, gépkezelői költségtérítés, az előkészületi idő, a teke-verseny (mérkőzés) tényleges időtartama: /a. – b./

- a. **A FŐBÍRÓ, A VERSENYBÍRÓSÁGI ELNÖK és TAGOK, AZ ELLENŐR, illetve a *Versenylap-író, gépkezelők*, - a vonatkozó Versenykiírás mellékleteként kiadott díjtáblázat szerinti - *költségtérítést kapják, amelynek alapja az előkészületi idő /FŐBÍRÓKNÁL, a pálya, a sporteszközök és a teke-versenyzői igazolvány(ok) felülvizsgálata, illetve ellenőrzése; a *Versenylap-író, gépkezelőknél* a számukra kijelölt pályasáv-páron, az automata állító és kijelző berendezés működésének ellenőrzése/, valamint mindegyiküknél: a teke-verseny (mérkőzés) tényleges időtartama.***
- b. **Az előkészületi idő a teke-verseny (mérkőzés) hivatalos kezdete előtt fél órával kezdődik, a teke-verseny (mérkőzés) tényleges időtartama pedig a Versenyjegyzőkönyv aláírásával végződik. Ha a FŐBÍRÓ, VERSENYBÍRÓSÁGI ELNÖK és TAG; ELLENŐR; illetve a *Versenylap-író, gépkezelők* az előírt fél óránál később érkezik(nek) meg a teke-versenyre (mérkőzésre), a pályára, akkor a költségtérítési időtartam az érkezés(ük) időpontjától számít. Ha viszont a teke-verseny (mérkőzés) tényleges időtartama – pl. a más városból érkező csapat késése miatt kötelező egyórás várakozás következtében megnövekszik, automatikusan megnövekszik a költségtérítési időtartam is! (A várakozási idő miatti költségtérítés-többletet a hazai csapatnak joga van az elkésző vendégcsapattal – számla ellenében – megfizettetni.)**

2.2.4 A FŐBÍRÓ, illetve Versenylap-író, gépkezelő-küldés elve, küldési korlátok: /a. – f./

- a. **A Versenybírók – FŐBÍRÓKÉNT - általában csak minősítésüknek megfelelő osztályú teke-versenyeket vezethetnek. (Kivételt lásd ezen bekezdés c. pontjában).**
- b. **Az Országos Versenybírók vezetik – FŐBÍRÓKÉNT - a magasabb osztályú bajnoki mérkőzéseket és egyéb országos teke-versenyeket, valamint a nemzetközi klubtalálkozókat. Feladatuk még a Versenybíró-jelöltek, illetve Versenybírók oktatása, mind a kezdő, mind a Versenybíró - továbbképző tanfolyamokon.**
- c. **Minősítésüknél magasabb osztályú teke-versenyeket – FŐBÍRÓKÉNT - a Versenybírók csak szükség esetén vezethetnek: ha az illetékes Szövetség Versenybizottsága más megfelelő minősítésű Versenybíró kiküldeni nem tud, vagy ha az illető Versenybíró - eredményes munkája alapján - arra érdemesnek tartja, és jutalmazásképpen bízta meg magasabb szintű verseny – FŐBÍRÓKÉNT történő - levezetésével.**

- d. Nem küldhető ki FŐBÍRÓNAK a Versenybíró saját egyesületének teke-versenyére, továbbá annak a Sportegyesületnek a teke- versenyére (mérkőzésére) sem, amelynek tagja, edzője vagy egyéb felelős vezetője volt, és a kilépéstől, vagy a szerződés megszűnésétől számítva egy év még nem telt el, ugyanitt közreműködhet azonban Versenylap-író, gépkezelőként.
- e. Nem küldhető ki FŐBÍRÓNAK a Versenybíró olyan teke-versenyre (mérkőzésre) sem, ahol közvetlen családtagja(i) - feleség, férj, gyermek, unoka, vő, meny versenyez(nek.), ugyanitt közreműködhet azonban Versenylap-író, gépkezelőként.
- f. Csak egy FŐBÍRÓ küldhető ki azokra a csapatbajnoki mérkőzésekre, amelyekre vonatkozóan a MATESZ Tag-Sportegyesülete, Tag tekeosztálya, illetve Tag-tekeklubja Vezetősége a bajnokságra történő nevezésével egyidejűleg NYILATKOZATOT mellékel, amelyben kötelező jelleggel vállalja, hogy csapata, (csapatai) hazai bajnoki mérkőzésein, - saját Versenybírói közül - valamennyi, vagy csak egy, esetleg csak két pályasávpáron állít szolgálatba Versenylap-író, gépkezelőket! (Ha nem mindegyik pályasávpárra tud a pályaválasztó Versenylap-író, gépkezelőket biztosítani, a területileg illetékes Versenybizottság Küldőbizottsága a FŐBÍRÓN kívül megfelelő számban kiküldhet Versenylap-író, gépkezelőket is!
Megjegyzés: A 2005/2006 Sportévre – arra vonatkozóan, hogy ezeket a rendelkezéseket milyen szintű csapatbajnokságban kell alkalmazni – a MATESZ Elnöksége Versenykiírás-kiegészítést ad ki.)

2.2.5 A Versenybírói képzés – osztályba sorolás (minősítés) - megszerzése, megszüntetése:

2.2.5.1. A Versenybírói képzés megszerzése: /a. – c./

- a. A Versenybírói képzést - osztályba sorolást (minősítést) – az I. osztályú, az Országos és a Nemzetközi Versenybírói minősítés kivételével - a területileg illetékes Szövetség Versenybizottsága előtt letett sikeres elméleti és gyakorlati vizsgával lehet megszerezni. A vizsgára való jelentkezés önkéntes, feltétele a betöltött 18 életév. Gyakorló versenybírói vizsgára a 13-18 év közötti fiatalok is jelentkezhetnek. A vizsgára jelentkezőknek lehetőségük van - a területileg illetékes Szövetség Versenybizottsága rendelkezései szerint - a vizsga előtt tanfolyamon, vagy konzultáció(ko)n részt venni, erre-vonatkozó szakismereteiket bővíteni.

A vizsga elméleti és gyakorlati részből áll. Aki az elméleti vizsgán nem felel meg, az a gyakorlati vizsgára nem bocsátható. A sikertelen vizsgát tett vizsgázó csak a következő évben meghirdetett vizsgán vizsgázhat újra. Ha ekkor sem felel meg a követelményeknek, akkor ismét csak a következő évben meghirdetett vizsgáztatás alkalmával vizsgázhat.

Aki az elméleti vizsgán megfelelt, annak a következő három hónapon belül le kell tennie a gyakorlati vizsgát.

A gyakorlati vizsga három hivatalos verseny – FŐBÍRÓKÉNT történő - önálló levezetéséből áll, ahová a területileg illetékes Versenybizottság Küldő-

bizottsága vizsgaellenőrt küld ki. *Aki a gyakorlati vizsgán nem felel meg - elméleti vizsgája bármilyen jó eredménnyel zárult - Versenybírói képesítést nem kaphat. A gyakorlati vizsga - indokolt esetben, egy éven belül - megismételhető.*

Az elméleti vizsga vizsgáztató bizottságának legalább három tagból kell állnia. Ha az elméleti vizsgabizottság elnöke, aki a MATESZ Versenybizottság elnöke, vagy tagja - a meghívás elmulasztása miatt - nincs jelen a vizsgán, a vizsga érvénytelen, azt meg kell ismételni, és arra a MATESZ Versenybizottság egy tagját feltétlenül meg kell hívni, vizsgabizottsági elnöknek. A MATESZ Verseny-bizottság a képviselőket azonban az illetékes Megyei, (Budapesti), Megyei Jogú Városi Verseny-bizottságra – írásban - átruházhatja. (A versenybírói képesítést igazoló igazolványokat a tanfolyam összes hallgatójának lehetőleg egyszerre és ünnepélyesen kell kiosztani.)

b. A Versenybírói osztályba sorolások (minősítések) megszerzése az alábbi követelmények alapján történik:

* Gyakorló versenybírói = (Versenylap-író, gépkezelői) minősítést azok kaphatnak, akik a gyakorló versenybírói (Versenylap-író, gépkezelői) vizsgát legalább „megfelelő” eredménnyel letették.

* III. osztályú versenybírói minősítést azok kaphatnak, akik a kezdő versenybírói vizsgát „közepes” eredménnyel letették.

• II. osztályú versenybírói minősítést az illetékes Megyei, (Budapesti), Megyei Jogú Városi és Városi Verseny - bizottságok adhatnak egy éves eredményes munka, vagy a versenybírói vizsga „jó” eredménye alapján.

• I. osztályú versenybírói minősítést a területi illetékes Szövetség javaslatára - minimum egy éves eredményes munka, vagy kiemelkedő „jeles” versenybírói vizsgaeredmény alapján - a MATESZ Versenybizottsága adhat.

• Országos Versenybírói minősítést azok a Versenybírók kaphatnak, akik országos vagy I. osztályú teke-versenyeken (mérkőzéseken) FŐBÍRÓKÉNT 5 éven keresztül az évenként kötelező számú versenyt levezették, és rendelkeznek teke-versenybírói tanfolyam vezetéséhez szükséges oktatói ismeretekkel.

Az Országos Versenybírói minősítést a területileg illetékes Szövetség Versenybizottságának, és a MATESZ Verseny-bizottságának javaslatára, a MATESZ-Elnöksége adja.

• A teke-versenybírói tanfolyam elvégzése nélkül vizsgázó Versenybírók - vizsgájuk sikerétől függően - III., II., vagy I. osztályú minősítést kaphatnak. (Sorrendben, megfelelő, vagy közepes; jó; jeles vizsgaeredmény.)

* Az Országos minősítésű Versenybírók közül a MATESZ-Elnöksége jelöli ki a Nemzetközi Versenybírókat, és eseti MATESZ-Elnökségi döntés alapján fedezi a nemzetközi vizsga letételével, továbbá kötelező továbbképző tanfolyamon való részvételükkel kapcsolatos kiadásokat. (Utazási költség, részvételi díj, stb.)

c. Valamennyi osztályba sorolt (minősített) Versenybíró köteles részt venni a működése területén illetékes Szövetség Versenybizottsága által évenként

megrendezésre kerülő Versenybírói továbbképzésen. A továbbképzésen való részvétel igazolása előfeltétele a Versenybírói igazolványok – évenkénti, kötelezően előírt - érvényesítésének.

Minden Versenybíró kötelezően tagja a MATESZ - nek közvetlenül, vagy a MATESZ Szervezeti Egységei, illetve Tagjain keresztül, tagdíjat az illetékes Szövetségnél, annak rendelkezései szerint köteles fizetni.

A Versenybírók évente- Főbíróként - legalább 8 teke-versenyt (mérkőzést) kötelesek levezetni. Az évenkénti 8 teke-verseny (mérkőzés) levezetése alól mentesítve vannak a következők: a területileg illetékes Szövetségek és a MATESZ Versenybizottságának elnökei, tagjai, továbbá azok, akiknek alapos indok alapján a területileg illetékes Versenybizottság - *előzetes írásbeli kérelemre* - felmentést ad. Felmentés adható: hosszabban tartó belföldi vagy külföldi kiküldetés idejére, fontos elfoglaltságot jelentő továbbtanulás, hosszabban tartó betegség miatt stb.

2.2.5.2 A Versenybírói osztályba sorolás (minősítés) megszüntetése, visszaminősítés, a Versenybírói működés felfüggesztése: /a. – c./

- a. A Versenybírói osztályba sorolás, (minősítés, képesítés) megszűnhet: fegyelmi úton, lemondás, elhalálozás folytán, vagy hivatalból való törléssel. A Versenybírói képesítés visszavonása, illetve visszaminősítés lehet meghatározott időre szóló, vagy végleges.
- b. A Versenybíró működésének felfüggesztése esetén továbbra is megtartja képesítését, de felfüggesztésének ideje alatt Főbírói sporttevékenységet nem végezhet.
- c. Azt a Versenybíró, aki a területileg illetékes Versenybizottság által kötelezően előírt évenkénti továbbképző tanfolyamot nem végzi el, a – **FŐBÍRÓKÉNT, VERSENYBÍRÓSÁGI ELNÖKKÉNT, vagy TAGKÉNT,** illetve **ELLENŐRKÉNT** történő verseny vezetéstől - meghatározott időre el lehet tiltani.

2.3 A FŐBÍRÓ ÉS A VERSENYLAP-ÍRÓ, GÉPKEZELŐK FELADATAI, HATÁSKÖRÜK, MŰKÖDÉSÜK IDŐTARTAMA, KÖTELESSÉGEIK ÉS JOGAIK:

2.3.1 A FŐBÍRÓ és a Versenylap-író, gépkezelők feladatai, hatáskörük, működésük időtartama: /a. – c./

a. A FŐBÍRÓ feladata, hatásköre:

Biztosítani kell a teke-verseny (mérkőzés) versenyszabályok szerinti, sportszerű lefolyását. Hatásköre kiterjed - függetlenül attól, hogy a pályán folyik-e a teke-verseny (mérkőzés), vagy szünetel - a pálya teljes területére. Ellenőrzése alá tartozik mindenki, aki a teke-versenyen (mérkőzésen) közreműködik:

- *A Versenylap-író, gépkezelőként* közreműködő Versenybírók;
- *A Versenylap-író gépkezelők*= Gyakorló Versenybírók;
- A versenyzők és a versenyzőket irányító edzők, vezetőik;

- A pálya-felügyeletet ellátó közreműködők: Versenytábla-felírók, zsinórkibogozók, ablaknyitók-zárók, függöny-kezelők, világítás ki és bekapcsolók, Versenyjegyzőkönyv-írók, takarító-személyzet;
- A verseny-orvos, ha van ilyen ügylet;
- A nézők.

Ha a teke-versenyen (mérkőzésen) közreműködők szabálytalanságot követnek el, vagy zavarják a teke-verseny (mérkőzés) lefolyását, jogosult Őket meginteni, ismétlődés esetén figyelmeztetni, vagy ha a szabálytalanságot ennek ellenére sem szüntetik meg, Őket eltávolíttatni. Ilyen esetekben a FŐBÍRÓ a legkisebb szabálytalanságot is köteles külön írásban jelenteni, az Őt kiküldő Versenybizottságnak.

FŐBÍRÓNAK kell tekinteni azt a kiküldött Versenybíróat is, aki egyedüli Versenybíróként végzi munkáját – pl. kétsávós pályán – annak ellenére, hogy elvégzi a *Versenylap-író, gépkezelői* munkát is.

Ezzel ellentétben, ha egy Versenybíró - FŐBÍRÓ irányítása alatt- *Versenylap-író, gépkezelőként* működik közre az adott versenyen (mérkőzésen), feladata és hatásköre a *Versenylap-író, gépkezelőkével* egyező.

b. A versenylap-író, gépkezelők feladata, hatáskörük:

Feladatuk az elért eredmények rögzítése, - a MATESZ VERSENYSZABÁLYZAT 1.2.20/d/1-3 pontjai szerint - az Egyéni Versenylapok pontos, hiba nélküli, jól olvasható vezetése, továbbá a számukra kijelölt pályasáv-pár vezérlőpultjának szakszerű kezelése. Korrekció szükségessége esetén – melyre jelzésük alapján a FŐBÍRÓTÓL kapnak utasítást, *mivel nincs figyelmeztetési joguk!* – az eredmény megváltoztatása, illetve téves maradó alakzat esetén a helyes maradó alakzat beállítása. Hatáskörük csak a számukra kijelölt pályasáv-párra terjed ki, annak azonban nincs akadálya, hogy a versenyzők pályasáv-pár-cseréjekor Ők is pályasávpart váltsanak, a FŐBÍRÓ előzetes döntése szerint!

c. Mind a Versenybírók, mind a Versenylap-író, gépkezelők működése fél órával a teke-verseny (mérkőzés) hivatalos kezdete előtt, illetve a pályára érkezésekor kezdődik, és a versenyjegyzőkönyv aláírásáig tart.

2.3.2 A FŐBÍRÓ és a Versenylap-író, gépkezelők kötelességei és jogai:

2.3.2.1 A FŐBÍRÓ és a Versenylap-író, gépkezelők kötelességei és jogai, a teke-verseny (mérkőzés) megkezdése előtt: /a. – d./

- a. A FŐBÍRÓ - miután fél órával a teke-verseny (mérkőzés) hivatalos megkezdése előtt a pályán megjelent - köteles személyesen felülvizsgálni a pályát, annak tartozékait, valamint a sporteszközöket. Köteles továbbá felvilágosítást kérni a *Versenylap-író, gépkezelő sporttársaktól* az automata állító és kijelző berendezések működőképességéről, majd ennek alapján határoz az esetleges – a pálya-felügyelet által, a verseny (mérkőzés) kezdetéig el nem hárítható – hibák miatt a Versenylap-írói, gépkezelői többlet-teendőkről. (Például: Bizonyos bábukat „nem ad meg az automata”, vagy

szabályosan leütött bábut „visszahozza”, és a „téves alakzatot” , vagy „téves eredményt” módosítani szükséges!)

Ezen versenylap-írói, gépkezelői többlet-teendők meghatározása rendkívül fontos, mivel kizárólag a FŐBÍRÓ joga annak elbírálása, hogy a pálya, a sporteszközök versenyre alkalmasak-e, vagy pedig állapotuk nem megfelelő, illetve szabálytalan, továbbá, hogy a pályával, a sporteszközökkel és egyéb, a verseny lebonyolítását nehezítő vagy gátló hiányosságokkal kapcsolatos kifogás csak a verseny megkezdése előtt, és kizárólag csak a FŐBÍRÓ-nál emelhető!

- Amennyiben a kiküldött FŐBÍRÓ a mérkőzés előtt 10 perccel nem érkezik meg a pályára, a rendezőségnek (a hazai csapatnak) Szükség-FŐBÍRÓ-ról kell gondoskodnia. A Szükség-FŐBÍRÓT a két érdekelt fél közösen kéri fel a verseny levezetésére, együttes megállapodás alapján. A Szükség-FŐBÍRÓT úgy kell tekinteni, mintha hivatalosan küldték volna ki, vagyis ugyanazok a köteleességek terhelik, illetve jogok illetik meg, mint a hivatalosan kiküldött FŐBÍRÓT.

Nem lehet Szükség-FŐBÍRÓ az:

1. akinek nincs teke-versenybírói képesítése;
2. akit a teke-versenybírói működéstől eltiltottak vagy felfüggesztettek, mindaddig, amíg eltiltása, vagy működésének felfüggesztése tart;
3. aki nem a verseny teljes idejére, hanem csak bizonyos meghatározott időre vállalná a verseny vezetését;
4. aki a mérkőzésen mint versenyző már részt vett.

Szükség-FŐBÍRÓNAK elsősorban olyan jelenlevő Versenybíróat kell felkérni, aki egyik érdekelt csapatnak sem tagja. Ha a hivatalosan kiküldött Versenybíró a teke-verseny (mérkőzés) megkezdése előtt vagy a verseny tartama alatt rosszul lesz, a verseny Szükség-FŐBÍRÓ beállításával megkezdhető, tovább folytatható, illetve befejezhető. Ilyen esetben a Szükség-FŐBÍRÓNAK külön lapon jelentést kell adni a területileg illetékes Szövetség Versenybizottságának.

Szükség-FŐBÍRÓ hiányában a két csapat technikai vezetői (intézői) a mérkőzést kötelesek levezetni. A mérkőzés első felét az egyik technikai vezető (intéző), a második felét pedig a másik technikai vezető (intéző) vezeti. Megállapodhatnak a vezetők azonban abban is, hogy csak az egyik csapat technikai vezetője (intézője) vezesse le a versenyt, de az ellen utólag kifogást emelni, észrevételt tenni nem lehet. Ha kiküldött FŐBÍRÓ hiánya miatt Szükség-FŐBÍRÓ, vagy a csapatok intézői vezetik le a versenyt, ezt a tényt a Versenyjegyzőkönyv mellé csatolt külön lapon jelenteni kell a területileg illetékes Versenybizottságnak. Ezt a jelentést - akár Szükség-FŐBÍRÓ, akár a csapatok technikai vezetői (intézői), mint Szükség-FŐBÍRÓK vezetik le a mérkőzést – aláírásán, aláírásukon kívül a két csapat vezetőjének is alá kell írnia. Ugyanígy kell aláírni a Versenyjegyzőkönyvet is.

FŐBÍRÓ hiányára való hivatkozással versenyt (mérkőzést) elhalasztani nem lehet.

b. **A FŐBÍRÓ kötelessége és egyben joga, hogy ellenőrizze a versenyzők – a csapatvezetőktől átvett – sportigazolványaiban:**

- a versenyzők versenyzési jogát, a VERSENYSZABÁLYZAT 1.2.15 pontja szerint, ezen belül – különös figyelemmel - a sportorvosi engedély érvényességét, a VERSENYSZABÁLYZAT 1.2.7 pontjában előírtak szerint.
- a Sportévre érvényes versenyengedélyt, ahol ezt az előírások megkövetelik. (Szuperliga, NB I. II. III. és ezek tartalék bajnokságaiban, a Megyei I. osztályú /Budapesti/ csapatbajnokságokban, továbbá minden MATESZ által rendezett versenyen.)
- Kölcsönversenyzőnél pedig ellenőrzi(k) az erről szóló „Megállapodást”, vagy a kölcsönzési idő meghosszabbítására vonatkozó „Megállapodást”, ezeket a versenyző köteles sportolói igazolványában tartani.

c. **A FŐBÍRÓ** – miután megnyitotta a versenyt (mérkőzést) – „A PÁLYA SZABAD” mondattal, ad engedélyt a verseny megkezdésére.

d. A versenylap-író, gépkezelők ugyancsak kötelesek fél órával a verseny meghirdetett kezdése előtt a pályán megjelenni. Kötelesek személyesen felülvizsgálni a számukra kijelölt pályasáv-párok az automata állító és kijelző-berendezések működését. Esetleges – a pálya-felügyelet által el nem hárítható - hiányosságokat kötelesek a FŐBÍRÓNAK jelenteni, hogy a verseny során – a FŐBÍRÓ utasításai szerint - a szükséges korrekciókat, minden érdekelt egyetértése mellett lehessen végrehajtani. (A reklamációk elkerülése érdekében a korrigálás végrehajtása módjáról a FŐBÍRÓ köteles tájékoztatni a csapatok vezetőit még a verseny megkezdése előtt!)

2.3.2.2 A FŐBÍRÓ és a Versenylap-író, gépkezelők kötelességei és jogai a verseny (mérkőzés) folyamán: /a. – s./

a. **A FŐBÍRÓNAK – a verseny (mérkőzés) folyamán** - elsősorban a versenyszabályok betartására, illetve betartatására kell ügyelni.

b. **A verseny (mérkőzés) a bemelegítő gurítások elvégzésével kezdődik, előtte a FŐBÍRÓ** – ha működik hangosbeszélő, azt használva, a számára kijelölt helyen, ha nincs hangosbeszélő, a pályasáv-párok mellé – a nézők irányában felállva - a verseny (mérkőzés) minden résztvevője részére jól hallható módon bemutatja a versenyzőket, akik bemutatásuk után kézfogással üdvözölik egymást és felállnak saját pályájuk játékterére. A bemelegítő gurításokat a versenyzők, a FŐBÍRÓ „A PÁLYA SZABAD” mondattal történő engedélye alapján kezdenek el, a bemelegítő gurítások számára mérvadók a VERSENYSZABÁLYZAT 1.2.17 pontjában foglaltak. Ugyanitt van utasítás a bemelegítő gurítások alatti esetleges cserékre vonatkozóan is. (A bemelegítő gurítások végzése során, bár ez is része a versenynek, az esetleg elkövetett szabálytalanságokért – *a versenyzők magatartására vonatkozó előírások*

megsértése kivételével - a FŐBÍRÓNAK nem kell szankciót - sárga lap, vagy sárga és piros lap felmutatása –alkalmazni.)

- c. Figyelnie kell a FŐBÍRÓNAK a *gurítás-szériák időtartama betartására*, a VERSENYSZABÁLYZAT 1.2.16 pontja szerint.
- d. Kiemelten kell ügyelnie a FŐBÍRÓNAK a *szabályok szerinti eredmény-megállapításra, az eredmények folyamatos vezetésére és értékelésére, a szabályos gurítás-végrehajtásokra, valamint a versenyzők magatartási szabályainak betartatására*, a VERSENYSZABÁLYZAT 1.2.20 – 1.2.26 pontjai szerint.
- e. A FŐBÍRÓ a verseny (mérkőzés) folyamán felügyeli, ellenőrzi a *Versenylap-író, gépkezelők* tevékenységét, főként a pontos Versenylap-vezetést. Adott esetben a *Versenylap-író, gépkezelő(k)* jelzésére – a szóban-forgó pályasávon – a FŐBÍRÓ dönt a *Versenylap-író, gépkezelő* tennivalójáról. (Pl.: Eredmény-korrekció, mind a kijelzőn, mind a Versenylapon, vagy téves maradó alakzat-módosítása.)
- f. A FŐBÍRÓI figyelmeztetéseket a Versenylapokra – a szabálysértés adataival együtt – a *Versenylap-író, gépkezelőknek* - kell beírni.

Az ELSŐ FŐBÍRÓI FIGYELMEZTETÉSSSEL JÁRÓ SZABÁLYSÉRTÉSNÉL, az Egyéni Versenylap „Megjegyzés” rovatába beírják:

TELIZÉSNÉL:

ELSŐ SZABÁLYSÉRTÉS (Pl. 1. belépés) - Sárga lap. 10. gur., az ütött fák számát pedig az Egyéni Versenylap megfelelő kockájába írják be, amit a FŐBÍRÓ pirossal bekarikáz, végül – ahol ez szükséges - az ütött fá(ka)t a FŐBÍRÓ utasítására megadják, ezzel növelik az elért eredményt!. (A nem versenyprogram szerint működő gépek - pl. a VILATI Rt. régebbi gépei - belépésnél ugyanis automatikusan nem adják meg az ütött fá(ka)t)

A versenyprogram szerint működő automatáknál mindez a szabályok szerint, automatikusan megtörténik, és a FŐBÍRÓ utasítására a *Versenylap-író, gépkezelők* csak az Egyéni Versenylap megfelelő kockájába, illetve annak „Megjegyzés” rovatába kötelesek a beírásokat elvégezni!

Ha az első szabálysértés nem automatikusan jelzett belépés miatt történt – hanem pl. hosszú-gurítás, támaszkodás, vagy sportszerűtlen versenyzői magatartás, stb. – akkor a Versenylap-író, gépkezelők, a Versenylap „Megjegyzés” rovatába történő beírás mellett a FŐBÍRÓ szóbeli utasítására az Egyéni Versenylap megfelelő kockájába beírják a szabálytalanul leütött fák számát, amit a FŐBÍRÓ pirossal bekarikáz.

(A nem versenyprogram szerint működő gépek - pl. a VILATI Rt. régebbi gépei – ilyen FŐBÍRÓI figyelmeztetésnél automatikusan meg adják az ütött fá(ka)t)

A versenyprogram szerint működő automatáknál a *Versenylap-író, gépkezelőknek* működtetni kell ilyen esetben a „sárgalap-gombot” és a gép az ütött fá(ka)t az eredményhez hozzáadja, de égve marad a sárga lámpa. Ezenkívül csak az Egyéni Versenylap megfelelő kockájába, illetve a „Megjegyzés” rovatába kötelesek a beírásokat elvégezni!

TAROLÁSNÁL:

Az Egyéni Versenylap „Megjegyzés” rovatába beírják: **ELSŐ SZABÁLYSÉRTÉS: (Pl. 1. belépés) – Sárga lap. 27. gur., az ütött fák számát pedig az Egyéni Versenylap megfelelő kockájába írják be, amit a FŐBÍRÓ pirossal bekarikáz, – és ahol ez szükséges - a FŐBÍRÓ utasítására a megmaradt alakzatot „Képjáték tarolással” visszaállítják, végül az ütött fá(ka)t a FŐBÍRÓ utasítására megadják, ezzel növelik az elért eredményt! (A nem versenyprogram szerint működő gépek - pl. a VILATI Rt. régebbi gépei - belépésnél ugyanis automatikusan nem adják meg az ütött fá(ka)t, és visszaállítják az/oka/t.)**

A versenyprogram szerint működő automatáknál mindez a szabályok szerint, automatikusan megtörténik, - kigyullad és égve marad a sárga lámpa - és a FŐBÍRÓ utasítására a Versenylap-író, gépkezelők csak az Egyéni Versenylap megfelelő kockájába, illetve annak „Megjegyzés” rovatába kötelesek a beírásokat elvégezni!

A MÁSODIK ÉS MINDEN TOVÁBBI FŐBÍRÓI FIGYELMEZTETÉSSEL JÁRÓ SZABÁLYSÉRTÉSNEEL a Versenylap-író, gépkezelők az Egyéni Versenylap „Megjegyzés” rovatába beírják:

TELIZÉSNEEL:

2. SZABÁLYSÉRTÉS Pl.: 2. (3.,stb.) belépés – Sárga és piros lap, 62. gur., az ütött fá(ka)t pedig az Egyéni Versenylap megfelelő kockájába írják be, majd ezt a FŐBÍRÓ piros X-el áthúzza, ezzel érvényteleníti! (A nem versenyprogram szerint működő gépek - pl. a VILATI Rt. régebbi gépei - 2. (3. stb.) belépésnél automatikusan nem adják meg az ütött fá(ka)t.)

A versenyprogram szerint működő automatáknál mindez a szabályok szerint, automatikusan megtörténik – a már égő sárga lámpa mellett meggyullad a piros lámpa is, a gép nem adja meg az ütött fá(ka)t - és a FŐBÍRÓ utasítására a Versenylap-író, gépkezelők csak az Egyéni Versenylap megfelelő kockájába, illetve annak „Megjegyzés” rovatába kötelesek a beírásokat elvégezni!

Ha a második és minden további szabálysértés nem automatikusan jelzett belépés miatt történt – hanem pl. hosszú-gurítás, támaszkodás, vagy sportszerűtlen versenyzői magatartás, stb. – akkor a Versenylap-író, gépkezelők, a Versenylap „Megjegyzés” rovatába történő beírás mellett a FŐBÍRÓ szóbeli utasítására az Egyéni Versenylap megfelelő kockájába beírják a szabálytalanul leütött fák számát, amit a FŐBÍRÓ piros x-el való áthúzással érvénytelenít!

(A nem versenyprogram szerint működő gépek - pl. a VILATI Rt. régebbi gépei – ilyen FŐBÍRÓI figyelmeztetésnél automatikusan meg adják az ütött fá(ka)t), ezért a Versenylap-író, gépkezelők – FŐBÍRÓI utasításra - elveszik az így leütött fákat, csökkentik ezzel az elért eredményt.

A versenyprogram szerint működő automatáknál a Versenylap-író, gépkezelőknek működtetni kell ilyen esetben a „sárgalap-gombot” és a már égő sárga lámpa mellett a piros lámpa is kigyullad, a gép az ütött fá(ka)t az eredményhez nem adja hozzá, majd továbbra is égve marad a sárga lámpa. Ezenkívül csak a Versenylap megfelelő kockájába, illetve a „Megjegyzés” rovatába kötelesek a beírásokat elvégezni!

TAROLÁSNÁL:

2. SZABÁLYSÉRTÉS Pl.: 2. (3., stb.) belépés – Sárga - piros lap, 47. gur., az ütött fá(ka)t az Egyéni Versenylap megfelelő kockájába beírják, majd a FŐBÍRÓ ezt piros X-el áthúzza, ezzel érvényteleníti! – és ahol ez szükséges - a FŐBÍRÓ utasítására a megmaradt alakzatot „Képjáték tarolással” visszaállítják. (A nem versenyprogram szerint működő gépek - pl. a VILATI Rt. régebbi gépei - belépésnél ugyanis automatikusan nem adják meg az ütött fá(ka)t, de visszaállítják az/oka/t.)

A versenyprogram szerint működő automatáknál mindez a szabályok szerint, automatikusan megtörténik, - kigyullad a már égő sárga mellett a piros lámpa is - és a FŐBÍRÓ utasítására a Versenylap-író, gépkezelők csak az Egyéni Versenylap megfelelő kockájába, illetve annak „Megjegyzés” rovatába kötelesek a beírásokat elvégezni!

Ha a második és minden további szabálysértés nem automatikusan jelzett belépés miatt történt – hanem pl. hosszú-gurítás, támaszkodás, vagy sportszerűtlen versenyzői magatartás, stb. – akkor a Versenylap-író, gépkezelők, a Versenylap „Megjegyzés” rovatába történő beírás mellett a FŐBÍRÓ szóbeli utasítására az Egyéni Versenylap megfelelő kockájába beírják a szabálytalanul leütött fák számát, amit a FŐBÍRÓ piros x-el való áthúzással érvényteleníti!

(A nem versenyprogram szerint működő gépek - pl. a VILATI Rt. régebbi gépei – ilyen FŐBÍRÓI figyelmeztetésnél automatikusan meg adják az ütött fá(ka)t), ezért a Versenylap-író, gépkezelők – FŐBÍRÓI utasításra - elveszik az így leütött fákat, csökkentik ezzel az elért eredményt.

A versenyprogram szerint működő automatáknál a Versenylap-író, gépkezelőknek működtetni kell ilyen esetben a „sárgalap-gombot” és a már égő sárga lámpa mellett a piros lámpa is kigyullad, a gép az ütött fá(ka)t az eredményhez nem adja hozzá, de nem állítja vissza az(oka)t, és továbbra is égve marad a sárga lámpa! Ezenkívül csak az Egyéni Versenylap megfelelő kockájába, illetve annak „Megjegyzés” rovatába kötelesek a beírásokat elvégezni!

- g. Az Egyéni Versenylap „Megjegyzés” rovatába értelemszerűen szintén be kell írni a VERSENYSZABÁLYZAT 1.2.25 pont szerinti utólagos, vagy előlegezett „nullával értékelést” is!

- h. A FŐBÍRÓ adott esetben a versenyt (mérkőzést) felfüggesztheti, félbeszakíthatja, illetve be is szüntetheti a VERSENYSZABÁLYZAT 1.2.19 pontjában foglaltaknak megfelelően.
- i. A rosszullétre panaszkozó vagy megsérült versenyzőt a FŐBÍRÓ akkor engedheti tovább versenyezni, ha a versenyző állapota a verseny(mérkőzés) felfüggesztési ideje alatt – (max. 10 perc) - láthatóan javult és a versenyző a verseny(mérkőzés) folytatását vállalja.
- j. A FŐBÍRÓNAK sárga, sárga és piros, végső esetben piros lap felmutatásával kell megakadályoznia azt is, hogy a versenyző gurítása végrehajtása előtt szándékosan húzza az időt és ezzel ellenfelét zavarja (pl. többszöri felesleges törülközés, hosszú ideig tartó beszélgetés az irányítóval, hosszas szerelésigazítás stb.)
- k. Mind a FŐBÍRÓNAK, mind a Versenylap-író, gépkezelő(k)nek lehetőleg sportöltözetet, illetve a néhány megyében már alkalmazott „egyenöltözetet” kell viselni. Amennyiben erre nincs mód, a versenyt utcai ruhában is levezethetik, azonban versenybírói jelvényt, valamint váltócipőt – tornacipőt – köteles(ek) viselni. A FŐBÍRÓ és a Versenylap-író, gépkezelők – bármelyik csapatvezető kívánságára – kötelesek érvényes Versenybírói Igazolványukat bemutatni.
- l. Várakozási idő versenykezdésnél, illetve verseny közben. Pályára-lépés, a versenyzők késése esetén:
- A versenyt (mérkőzést) várakozási idő nélkül, a kiírt vagy a hivatalosan lekötött és a Szövetségnek is bejelentett időpontban, pontosan kell megkezdeni. Ez alól kivétel csak a más városból érkező csapat késésénél, illetve az egyórás kötelező bevárásánál van. Ebben az esetben ugyanis a mérkőzést a pályaválasztó csapat egyedül nem kezdheti el, az egyórás várakozás kötelező.
 - Menetrend szerinti közlekedési eszközzel- más városból - utazó csapat késésekor, az utazó csapat a közlekedési vállalattól szerezzen be információt a késés időtartamáról, és erről – lehetőség szerint – tájékoztassa a fogadó csapatot.
 - * Ha a saját járművel – más városból - közlekedő csapat utazását rendkívüli esemény gátolja (műszaki hiba, baleset, rossz időjárás stb.), ami miatt a mérkőzés színhelyére a lekötött időpontra megjelenni nem tud, és a késés valószínűleg egy óránál hosszabb lesz, úgy telefonon vagy egyéb módon a fogadó csapatot értesíteni és a késés okát hitelt érdemlően jelezni és igazolni köteles. Ha ilyen értesítés nem érkezik, akkor a fogadó csapatnak egy órát kötelezően várakozni kell, de önként tovább is várhatja ellenfelét. Amennyiben a vendégcsapat nem jelent meg, úgy a hazai csapatnak nem kell pályára lépnie, viszont a versenyjegyzőkönyvet ki kell állítani, melyre a mérkőzés elmaradásának tényét rá kell vezetni.
 - Ha a késés olyan nagymérvű, hogy emiatt a mérkőzés aznap már nem rendezhető meg, akkor a mérkőzés elhalasztható. Az elhalasztásról jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyet a csapatok vezetői és a versenybíró

írnak alá. A jegyzőkönyvben szerepeljen az új időpontra vonatkozó megállapodás is. A jegyzőkönyvet azonnal meg kell küldeni az illetékes Versenybizottságnak.

- Az elmaradt, vagy be nem fejezett mérkőzést két héten belül le kell játszani. Ha a mérkőzés műszaki hiba miatt szakadt félbe, és aznap nem folytatható, akkor az addig elért befejezett eredményeket, illetve befejezett széria-eredményeket (4x30=120, és 2x30=60 vegyesgurításos versenyen a befejezett 30 gurítások, 2x50=100 vegyesgurításos versenyen befejezett 50, 4x20=80, és 2x20=40 vegyesgurításos versenyen a befejezett 20 gurítások) eredményét, a versenyjegyzőkönyvben rögzíteni kell és a versenyt azok a versenyzők vagy cseréik folytathatják, akik versenyzésüket nem fejezték be, illetve még nem léptek pályára. A folytatásban a mérkőző csapatok színeiben csak olyan játékosok léphetnek pályára, akik a mérkőzés eredeti időpontjában is igazoltan tagjai voltak az érintett szakosztályoknak, kluboknak. Amennyiben a csapatok nem játsszák le 2 héten belül az elmaradt mérkőzést, úgy az illetékes Versenybíróság kötelező érvénnyel határozza meg az új időpontot. Az új mérkőzéssel kapcsolatos költségek az elhalasztást okozó csapatot terhelik.
- Helyi csapatok mérkőzését – kétsávós, négysávós, vagy hatsávós pályán – akkor is el kell kezdeni és várakozási idő nélkül lebonyolítani, ha valamely csapat létszáma hiányos, vagy az egyik csapat versenyzői távolmaradtak. Ugyanez az eljárás a – várakozási időn belül – de csonka létszámmal megérkező vidéki csapat esetében is. Későn jövő versenyzők mindenkor csak a következő versenyző pályára lépésekor, azzal együtt léphetnek pályára, versenyzés közben nem.
Helyi mérkőzés lekötött kezdési időpontjára meg nem jelent csapat versenyzői késés esetén a következők szerint léphetnek pályára, a jelenlévő csapat versenyzői pedig az alábbiak szerint játsszák le a mérkőzést.
- * Kétsávós pálya esetében az elkéső csapat első versenyzője csak a második sorban (párban) kapcsolódhat be, léphet pályára. Ha az elkéső versenyző(k) csak a harmadik sor (pár) versenye előtt érkezik, érkeznek, már egyáltalán nem léphet(nek) pályára; a jelenlévő csapat a harmadik sortól (pártól) kezdve kettesével állítja versenyzőit a pályára, akik a mérkőzést egyedül – ellenfél nélkül – fejezik be.
Ha kétsávós pályán mérkőzés közben nincs jelen valamelyik csapatnál további versenyző, ezt a létszámát a csapat elveszti, de következő versenyzője még a következő párban pályára léphet. Két párban távolmaradó csapat további versenyzői már nem versenyezhetnek. A jelenlévő csapat hátralevő versenyzőit a lehetőségeknek megfelelően párosítani kell. A késést vagy a meg nem jelenést a versenyjegyzőkönyvben rögzíteni kell.
- * Négysávós pálya esetében az elkéső csapat versenyzői a második sorban még pályára léphetnek, de ha akkor sincsenek jelen, a harmadik sorban

már nem, tehát ilyen esetben a második sorban már a jelenlevő csapat négy versenyzője együtt szerepel.

- Hatsávós pálya esetében az elkésző csapat versenyzői a második sorban még pályára léphetnek, versenyezhetnek.

- Négysávós vagy hatsávós pályán – csonka létszámú kezdés esetén – a késve érkező versenyzők – szintén csak a következő sorban léphetnek pályára. Az elkésző, vagy más ok miatt hiányos létszámú csapat csak a kiesett versenyzőivel csökkentett létszámban szerepelhet a mérkőzésen.

Idevonatkozó esetleges szankciókat a Versenykiírásban rögzítik!

- m. Nincs várakozási idő teke-verseny (mérkőzés) közben. Egyéni teke- versenyen az a versenyző, aki a kitűzött időre nem jelent meg, elveszíti indulási jogát. Ha a teke-versenyen (mérkőzésen) a soron következő versenyző nincs jelen, illetve a FŐBÍRÓ felszólítására nem jelentkezik, a FŐBÍRÓ a jelenlevő versenyzőnek - előírt igazoltatása után – engedélyt ad a gurítások megkezdésére. A jelenlevő versenyző ebben az esetben az előírt gurításokat egyedül, ellenfél nélkül teljesíti. A később megérkező másik csapatbeli versenyző csak a következő párban léphet pályára.
- n. Teke-verseny közben – az engedélyezett létszám-keret terhére csere-versenyző állítható be, várakozási idő nélkül. Kivétel, ha a cserére sérülés miatt kerül sor, mert ebben az esetben a beállítandó csere-versenyző pályára lépéséig maximum 10 perc áll rendelkezésre.
- o. Pályára lépés rendje, pályacserék rendje:
- * Egyéni és páros, valamint kupaversenyen a versenyzők és a csapatok a sorsolásban, illetve a versenybeosztásban előre kijelölt számú pályákon kezdik a gurítást.
 - * Csapatbajnoki mérkőzéseken a két egymás melletti pályán mindig a két csapat egy-egy versenyzője versenyez. A hazai csapat első versenyzője (versenyzői) a páratlan pályán (pályákon) kezdenek. Pályacserék lebonyolítása és rendje a VERSENYSZABÁLYZAT 1.2.14 pontja szerint.
 - * A versenyző nevét bármely időpontban, de legkésőbb az illető versenyző pályára lépéséig a versenytáblára fel kell írni. Ha ez nem történt meg, a FŐBÍRÓ intézkedjen, hogy a név a táblára felkerüljön, mert ennek hiányában a versenyzőnek nem adható engedély a versenyzésre.
- p. A versenyzők tiszta, kifogástalan, csapatversenyeken egységes sportöltözékben versenyezhetnek. Az előírásnak nem megfelelő, szennyezett és a jó ízlést sértő felszerelésben megjelenő versenyző a versenyen nem indulhat. A sportöltözék színe bármilyen lehet. A csapatok további tagjai a kezdő versenyző által viselt mezzel azonos, vagy ehhez hasonló felszerelésben lépjenek pályára. A versenyzők sport-öltözékükön a sportegyesületi néven és jelvényen kívül reklámfeliratot is viselhetnek - sportegyesületük hozzájárulásával. (Nemzetközi versenyeken a vonatkozó Versenykiírás szerint!)
- r. Minden egyes versenyzői-sor versenyzése után – hangosbeszélő működése esetén a FŐBÍRÓ, ha nem, akkor a pályasáv-párokon dolgozó *Versenylap-író*,

gépkezelők – miután a gurításaikat befejező versenyzők a nézőkkel szemben felálltak a játéktér pályatesttel határos részére „nem hivatalos” egyéni eredményt hirdet(nek.) A csapatok soron következő versenyzői azon a pályán folytatják a versenyt, amelyen azt saját csapatuk előző versenyzője abbahagyta.

s. A gurítások megkezdésére mind a kezdőpályán, mind a pályacseréket követően, hangosbeszélő működése esetén a FŐBÍRÓ, ha nem, akkor a – FŐBÍRÓ utasítására - a pályasáv-párokon dolgozó *Versenylap-író, gépkezelők* ad(nak) engedélyt, ha a FŐBÍRÓ mindent rendben talált. Engedély nélkül elvégzett gurítás nem értékelhető.

2.3.2.3 A FŐBÍRÓ és a versenylap-író, gépkezelők kötelességei és jogai – a verseny (mérkőzés) befejezése után: A teke-verseny (mérkőzés) befejezése után a FŐBÍRÓ legfőbb kötelessége, egyben joga, az időközben elkészülő Versenyjegyzőkönyv ellenőrzése, a *Versenylap-író, gépkezelőktől* átvett Versenylapok alapján. Az ellenőrzés befejezésével kerül sor a „hivatalos eredményhirdetésre”, melyhez – csapatmérkőzéseken - mindkét csapat jelenlevő versenyzői felállnak két, egymással szemben fekvő pálya játéktérére. Az eredményhirdetés után a felálló csapatok csatakiáltással, majd kölcsönös üdvözléssel és kézfogással búcsúznak egymástól. (A FŐBÍRÓ – ha erre igényt tartanak - köteles az Egyéni Versenylapokat átadni a csapatvezetőknek!)

2.4 A FŐBÍRÓI – VERSENY (MÉRKŐZÉS) ELŐTTI - PÁLYA ÉS SPORTESZKÖZ ELLENŐRZÉS:

2.4.1 A FŐBÍRÓ ellenőrzési feladatai:

a. Pálya és pálya-tartozékok ellenőrzése:

* A játékterek ellenőrzése során szemrevételezéssel és golyó kigurítással kell megállapítani, hogy felületük hibátlan, tiszta és csúszásmentes. (Cél: A balesetveszély megszüntetése!) Meg kell győződni továbbá a belépés-jelzők hibátlan működéséről. Minden pályasáv-páron a közös golyótárolóban legalább 5 golyónak kell a versenyzők rendelkezésére állni. Ellenőrizni kell a golyók – melyek felülete sima, jól fogható, csúszásmentes kell legyen - átmérőjét, súlyát az alábbiak szerint:

átmérője: $160 \pm 0,5$ mm

súly: 2818 – 2871 gramm lehet.

- A pályatesteknél szintén szemrevételezéssel kell megállapítani, a felületek tisztaságát, pormentességét, esetleges hibáit, pl.: kitöredezés, hullámosság, felgyűrődés stb. Próbával meg kell győződni az oldal-jelzők hibátlan működéséről is.

- A bábuállásokban vizsgálni kell a csészék, az oldalfalak, a lengőpárnák állapotát, a bábukban levő acélgolyók meglévőségét és a szabályszerű rugózóképességét. (A bábuk - ha azokat a csészék közötti felületre állítják - nem maradhatnak állva!) Ugyanitt ellenőrizni kell az állítási idő – 4 másodperc – helyes beállítását is.

Itt kell ellenőrizni továbbá a bábuk állapotát, méretét és súlyát, az alábbiak szerint:

	Normál bábuk	5. számú bábu
Súly:	1750 ± 30 gramm	1780 ± 30 gramm

(A súlyeltérés egy készleten belül (5 számú bábút kivéve) nem lehet nagyobb, mint 30 gramm.)

A bábuk átmérője – a bábualptól mért 80 mm magasságban –
100 + 1, - 2 mm lehet.

• A Versenylap-író, gépkezelők jelzése alapján döntenie kell az esetleg szükséges többlet-tennivalókról, a korrigálás módjáról és erről- még a verseny (mérkőzés) megkezdése előtt tájékoztatnia kell a csapatok vezetőit! _

* Szemrevételezéssel kell meggyőződnie a kiszolgáló helyiségek (öltözők, fürdők WC-k) állapotáról. (Tisztaság, működés, fűtés-szellőzés, világítás, illetve a fürdő melegvíz-ellátása.)

Magyar Bowling és Teke szövetség.
Teke Alszövetsége.

TEKE VERSENYBÍRÓ-SZABÁLYZAT. Tartalomjegyzék.

Fejezet száma:	Fejezet címe:	Oldal-száma:
2.1	BEVEZETÉS	1.
2.1.1	Cél és érvényesség.	1. - 2.
2.2	A VERSENYBÍRÓK OSZTÁLYBA-SOROLÁSA, (MINŐSÍTÉSE), A VERSENYBÍRÓI MŰKÖDÉS FELTÉTELEI:	2.
2.2.1	A versenybírók osztályba-sorolása. (minősítése):	2.
2.2.1.1	A versenybírók besorolása a teke-versenyen (mérkőzésen) végzendő sporttevékenységük alapján	3.

2.2.2	A versenybírói működés feltételei: /a. – f./	3.
2.2.3	A versenybírói és <i>versenylap-író, gépkezelői</i> költségtérítés, előkészületi idő, a verseny (mérkőzés) tényleges időtartama:	4.
2.2.4	A versenybíró-küldés elve, küldési korlátok: /a. – f./	4. – 5.
2.2.5	A versenybírói képesítés – osztályba-sorolás, (minősítés) megszerzése, megszüntetése:	6.
2.2.5.1	A versenybírói képesítés –osztályba-sorolás, (minősítés) megszerzése: /a. – c./	6. – 8.
2.2.5.2	A versenybírói osztályba-sorolás (minősítés) megszüntetése, visszaminősítés, a versenybírói működés felfüggesztése: /a. – c./	8. – 9.
2.3	A VERSENYBÍRÓK ÉS VERSENYLAP-ÍRÓ, GÉPKEZELŐK FELADATAI, HATÁSKÖRÜK, KÖTELESSÉGEIK ÉS JOGAIK:	9.
2.3.1	A versenybírók és <i>versenylap-író, gépkezelők</i> feladatai, hatáskörük és működésük időtartama: /a. – c./	9. – 10.
2.3.2	A versenybírók és <i>versenylap-író, gépkezelők</i> kötelességei és jogai:	11.
Fejezet száma:	Fejezet címe:	Oldal-száma:
2.3.2.1	A versenybírók és <i>versenylap-író, gépkezelők</i> kötelességei és jogai, a verseny (mérkőzés) megkezdése előtt: /a. – d./	11.–13.
2.3.2.2	A versenybírók és <i>versenylap-író, gépkezelők</i> kötelességei és jogai, a verseny (mérkőzés) folyamán: /a. – s./	13.–23.
	A versenybírók és <i>versenylap-író, gépkezelők</i> kötelességei és jogai, a verseny (mérkőzés) befejezése után: /a. /	24.
2.4	A FŐBÍRÓI – VERSENY (MÉRKŐZÉS) ELŐTTI – PÁLYA ÉS SPORTESZKÖZ ELLENŐRZÉS:	24.
2.4.1	<u>A FŐBÍRÓ ellenőrzési feladata:</u> Tartalomjegyzék.	24.–25. 26.–27.

ZÁRSZÓ:

Úgy vélem ezzel a VERSENYBÍRÓ SZABÁLYZATTAL olyan segédeszközt adunk a versenyek (mérkőzések) szabályok szerinti, zavartalan lebonyolításához mind a FŐBÍRÓKNAK, mind a *Versenylap-író, gépkezelőknek*, melynek elsajátítása és gyakorlati alkalmazása révén könnyebbé válik feladatuk kiváló teljesítése.

Itt szeretném megköszönni MAJOR MIHÁLY, HAZAI GÁBOR és LAKOS DÉNES Sporttársak rendkívül szakszerű, a VERSENYBÍRÓI SZABÁLYZAT előírásait egyértelművé tevő észrevételeit, szöveg-javaslatait, lektorálási tevékenységét, mind a

magam, mind a VERSENYBÍRÓI SZABÁLYZAT előírásait a jövő versenyein (mérkőzéseim) alkalmazó FŐBÍRÓK és *Versenylap-író, gépkezelők*, valamint valamennyi – a tekesportban érdekelt – vezető nevében is.

Sporttársi üdvözlettel:
Szabó Béla s.k. Nemzetközi Bizottságvezető.

Átigazolási, igazolási szabályzat

AMATŐR SPORTOLÓK IGAZOLÁSI ÉS ÁTIGAZOLÁSI SZABÁLYZATA

A MATESZ Elnöksége - az Alapszabály II. 5.§. (2).b pontjában foglaltak alapján - a teke sportágban versenyzők igazolását és átigazolását a következők szerint szabályozza.

A Szabályzat hatálya a teke sportágban - a sportág Versenyszabályzatában, versenykiírásában és egyéb szabályzataiban meghatározottak szerint - versenyzőkre (a továbbiakban Sportoló) - valamint az Őket tagsági, vagy egyéb jogviszony alapján foglalkoztató sportegyesületre és egyéb sportszervezetre (a továbbiakban Sportegyesület) terjed ki.

1. Aversenyzés feltétele: a Sportolók nyilvántartása, igazolása

1.1 A Szövetség, vagy szervezete által, illetve közreműködésével megrendezésre kerülő versenyen, mérkőzésen csak az e szabályzat szerint nyilvántartásba vett - igazolt - és Versenyengedéllyel rendelkező sportoló vehet részt.

1.2 A Sportolóról a Magyar Bowling és Teke Szövetség Teke Szakági Szövetség (a továbbiakban: Szövetség) nyilvántartást vezet.

1.3 A nyilvántartásba vételt, és az igazolást a Sportoló és foglalkoztató sportegyesülete együttes kérelmére, a Szövetség végzi.

1.4 A kérelmet a kitöltött, fényképpel ellátott, a Szövetség által rendszeresített Sportigazolvány benyújtásával kell a Szövetséghez eljuttatni, ahol nyilvántartásba veszik, a mindenkori nyilvántartási díj befizetése ellenében. (lásd: Melléklet) Ha a kérelmet hiányosan, vagy téves adatokkal nyújtották be, a Szövetség a nyilvántartásba vételt megtagadhatja, vagy megfelelő határidő kifizetésével hiánypótlást írhat elő. Ennek eredménytelensége esetén a nyilvántartásba vételt meg kell tagadni.

1.5 A Szövetség az igazolással egyidejűleg a Sportoló részére Versenyengedélyt adhat ki, a mindenkori Elnökségi határozatban megállapított díj ellenében. (lásd: Melléklet)

A Versenyengedély megadásához a Szövetség Versenyszabályzata, versenykiírásai szabnak feltételeket, de a Nemzetközi Szövetség is előírhat további kötelezettségeket. Amennyiben a Sportoló nem Sportegyesületi tag (pl. külföldön játszó) Sportegyesületen kívülként, saját kérésére is válthat Versenyengedélyt.

1.6 A Versenyengedély sportévre szól. (július 1-től, a következő év június 30-ig). A bajnoki idényen belüli igazolásnál - december 15-e után - a Sportév végéig érvényes, 6 hónapra szóló Versenyengedélyt ad ki a Szövetség. (lásd: Melléklet)

1.7 A sportigazolvány, és a Versenyengedély a sportoló tulajdona. Az a Sportegyesületi vezető, aki elveszi, visszatartja azt, fegyelmi vétséget követ el.

1.8 A Sportolótól a Szövetség Versenybírósa bevonja Versenyengedélyt,

- ha a Szövetség, vagy az NB III. CSB-t rendező szövetség eltiltotta a versenyzéstől, az eltiltás időtartamára;
- ha átigazolták és átigazolását a Szövetség bármilyen okból érvénytelenítette. (pl. átigazolása nem a Szövetségben történt);
- ha a sportoló külföldre igazol.

1.9 A Sportoló nyilvántartásba vételével, igazolásával, átigazolásával kapcsolatban szándékosan, vagy gondatlanul téves adatokat szolgáltató, illetve e szabályzatot szándékosan megszegő személyt, illetve sportegyesületet a Szövetség felelősségre vonja és a Fegyelmi Szabályzata szerint szankcionálja.

1.10 Az elveszett, megrongálódott, megsemmisült Sportigazolványt, a Sportegyesület kérelmére a szövetség nyilvántartása adatainak felhasználásával pótolja, a korábbi sportigazolvány egyidejű érvénytelenítése mellett. A másolatok kiadásáért a mindenkori Elnökségi határozat által megállapított díjat kell megfizetni a Szövetségnek. (lásd: Melléklet)

1.11 A Versenyengedéllyel nem rendelkező Sportoló a válogatott keret felkészülésében, valamint válogatottként a nemzetközi versenyeken - a szövetségi kapitány, vagy a válogatott keret vezető javaslatának figyelembe vételével - a Szövetség Elnökségének hozzájárulásával vehet részt.

1.12 A nyilvántartásból törölni kell a Sportolót, ha

1.12.1 meghalt;

1.12.2 két bajnoki éven keresztül nem rendelkezett Versenyengedéllyel.

A törlést a Szövetség hivatalból, vagy a Sportegyesület bejelentése alapján hajtja végre. Az érintettek a törlésről szóló döntéssel szemben fellebbezhetnek (pl. hosszabb betegség esetén).

1.13 Az a Sportoló, akinek még nem volt sportegyesülete, vagy legalább 1 éve nem versenyzett Sportegyesületben, azonnal, bármikor leigazolható és versenyengedély is váltható számára. Az 1 évnél régebbi versenyzést az erre a célra rendszeresített Igazoló Lap kitöltésével kell a Szövetség felé jelezni, és ez alapján vehető újra nyilvántartásba az adott versenyző.

2. ASportoló átigazolása

2.1 Átigazolást a teke sportágban csak a Szövetség végezhet!

2.2 Az átigazolás időszakai a következők:

Június 01.-től augusztus 20.-ig

Téli átigazolási időszakban, azaz december 15 – január 15 között átigazolható az a sportoló, aki tovább tanulás végett más városba köteles lakhelyet váltani, iskolalátogatási dokumentum benyújtása szükséges, illetve az a sportoló igazolhat át a téli időszakban, akinek a sportegyesülete időközben megszűnt vagy visszalépett a bajnokságtól /szünetelteti a szereplést a csapatbajnoki versenyrendszerben/.

2.3 A Sportoló átigazolása a Sportoló és az átvevő Sportegyesület együttes kérelmére történik az átigazolási időszakban. Az átigazolási kérelmet benyújtása előtt láttamoztatni kell az átadó Sportegyesülettel. Az átadó Sportegyesületnek joga van az átigazoláshoz hozzájárulás megtagadására.

2.4 Ha az átadó Sportegyesület az átigazolási lap láttamozását megtagadja, illetve a láttamozást a kézhezvételtől számított 15 naptári napon belül nem teljesíti, a Sportolót át lehet igazolni az átvevő sportegyesületbe az átigazolási időszakban. Ezen időközben a Szövetség köteles kapcsolatba lépni az átadó Sportegyesülettel, az átigazolási körülmények tisztázása érdekében. Ha kizáró körülmény nem áll fenn, az átigazolást, a benyújtás napjával megegyező napon bejegyzzi a Sportigazolványba.

2.5 Átigazoláskor nem kell új Versenyengedélyt kiadni, de az átigazolási költségtérítést be kell fizetni a Szövetségnek. (lásd: Melléklet)

2.6 Az a Sportoló, akinek nincs szerződése, illetve szerződése lejárt, az átigazolási időszakban korábbi Sportegyesülete hozzájárulása nélkül is azonnal átigazolható az általa megjelölt Sportegyesületbe.

3. Igazolt, szerződéses Sportolók átigazolása

3.1 Szerződéses Sportoló átigazolási kérelmet általában csak szerződésének megszűnése után nyújthat be az átigazolási időszakban.

3.2 Ha a szerződéses sportolóval kötött szerződés közös megegyezéssel

- határozott idő elteltével szűnik meg és a szerződés ettől eltérő megállapodást nem tartalmaz,

- ha a Sportoló a szerződést a Sportegyesület szerződésszegő magatartása miatt mondta fel és annak jogosságával a Szövetség egyetért. Új Sportegyesületében az átigazolás napjával versenyezhet, amennyiben az adott évi csapatbajnoki versenykiírás másként nem rendelkezik. Ezzel egy időben kell a Szövetségnek az átigazolási költségtérítést befizetni (lásd: Melléklet).

3.3 A szerződéses sportoló, a megállapodás lejártáig, csak közös megegyezéssel bonthatja fel azt. A szerződésben rögzített +1 év megjelölés, opciót jelent, azaz közös megegyezéssel lép életbe.

3.4 Ha a szerződéses Sportoló szerződést jogellenesen szüntette meg, új Sportegyesületében csak a szerződésben eredetileg meghatározott időtartam után versenyezhet, a leírt feltételek teljesítése után.

4. Nem szerződéses Sportolók

Az igazolt, nem szerződéses Sportolóknak, más Sportegyesületbe átigazolását - az átadó Sportegyesület hozzájárulása nélkül - jogosult a Szövetség a 2.1 - 2.6 pontok figyelembe vételével elintézni.

5. Kölcsönadott Sportolók átigazolása

A kölcsönadott sportoló a két Sportegyesület írásos megállapodása alapján játszhat kölcsönjátékosként új Sportegyesületében. Átigazolni nem kell, de a MATESZ részére minden esetben a mindenkori átigazolási díj felét köteles befizetni a kölcsönbevevő egyesület (lásd: Melléklet). A megállapodási jegyzőkönyvben rögzíteni kell a kölcsönadás első és utolsó napját. Az utolsó nap lejártá után játékjoga a kölcsönadó egyesületet illeti meg. Sportegyesület játékost csak az átigazolási időszakban adhat kölcsön, s a kölcsönadás időtartamának kötelezően legalább a következő átigazolási időszakig kell tartania, de a kölcsönadás napjától számítva maximum egy évig!

6. Magyar állampolgárságú, igazolt Sportoló külföldi Sportegyesületbe a Szövetség engedélyével igazolhat át

Az engedély nem tagadható meg,

- ha a Sportoló hazai Sportegyesülete az átigazoláshoz írásban hozzájárult;
- ha a Sportolónak a hazai Sportegyesülettel nincs érvényes szerződése;
- ha a Sportoló a meghatározott, egyszeri átigazolási költségtérítést a Szövetségnek befizette.

7. Magyar állampolgárságú Sportoló külföldről történő visszaigazolása

Magyar állampolgárságú Sportoló külföldről történő visszaigazolása esetén átigazolási költségtérítést nem kell fizetni. Külföldi Sportegyesületből hazai sportegyesületbe visszaigazolt Sportoló akkor kaphat Versenyengedélyt, ha

- a külföldi Szövetség számára a Versenyengedélyt kiadta;
- a külföldi Sportegyesületnél szerződése lejárt;
- a külföldi Sportegyesületnél szerződését közös megegyezéssel felbontották.

A nemzetközi szövetség részére díjfizetés szükséges.

8. Nem magyar állampolgárságú Sportoló átigazolása, igazolás.

8.1 Nem magyar állampolgárságú Sportoló az átigazolási időszakban, akkor igazolható, ha Nemzeti Szövetsége részére a hozzájárulást megadta.

8.2 Nem magyar állampolgárságú Sportoló átigazolható és számára Versenyengedély adható akkor is, ha Nemzeti Szövetsége a hozzájárulást megtagadta, de a Sportoló Magyarországon már egy éve letelepedési engedélyt kapott.

9. ASportegyesület jogutód nélküli megszűnése esetén a Sportoló csak az átigazolási időszakban igazolható át más Sportegyesületbe.

9.1 Ha a Sportegyesület szakosztálya úgy szűnt meg, hogy van jogutód, úgy a Sportoló - a szerződéses Sportoló is - a jogutód szakosztályhoz térítésmentesen azonnal igazolható és azonnal versenyezhet is.

9.2 Ha a jogutód Sportegyesület ahhoz hozzájárul, hogy Sportolója az átigazolási időszakban más Sportegyesülethez igazoljon és, ha nincsenek kizáró feltételek, akkor oda átigazolhat.

E módosított Szabályzatot a Szövetség Elnöksége 2012. december 06-án és 2006. december 13-i ülésén fogadta el, ezzel egyidejűleg a 2005. december 14- i szabályzatot hatályon kívül helyezte.

Jelen módosított Szabályzat a kihirdetés napján lép életbe.

MATESZ Elnöksége

Budapest, 2012. december 06.

A sportolók igazolása és átigazolása szabályzatához. Költségtérítések táblázata:

1.	Sportigazolvány (tokkal)	500.- Ft+ÁFA/darab
2.	Nyilvántartásba vétel (új igazolás, érvényes sportigazolvány elvesztése, megsemmisülése, esetén)	1200.- Ft+ÁFA/darab
3.	Versenyengedély, kötelező a MATESZ által rendezett valamennyi versenyen Szuperliga, NB I-II-III és ezek tartalék bajnokságai, megyei I-II. osztály	1 bajnoki évre 3.000,- Ft+ÁFA/darab
	Megyék által rendezett versenyen megyei II. osztály alatt	1 félévre 1500.- Ft+ÁFA/darab
4.	Minősítési betétlap	1 bajnoki évre 1.000,- Ft/ +ÁFA darab
		50.- Ft+ÁFA/darab

Átigazolási költségtérítés ezer Forintban:

Versenyzők minősítése	Osztálybasorolás			
	Szuperliga	NBI	NBII	NBII
Válogatott (a mindenkori válogatott keret tagjai)	30	25	20	15
I. osztályú	22	18	12	10
II. osztályú és ifjúsági/serdülő I. osztályú	12	9	7	6
III. osztályú és ifjúsági/serdülő II. osztályú	10	7	5	5
Minősítést nem szerzett, ill. ifjúsági/serdülő III. osztályú	5	4	4	4

NB alatti bajnokságokban egységesen 4000,- Ft/darab

Kölcsönadási költségtérítés ezer Forintban

Versenyző minősítése	Osztálybasorolása			
	Szuperliga	NBI	NBII	NBIII
Válogatott (a mindenkori válogatott keret tagjai)	15	12,5	10	7,5
I. osztályú	11	9	6	5
II. osztályú és ifjúsági/serdülő I. osztályú	6	4,5	3,5	3
III. osztályú és ifjúsági/serdülő II. osztályú	5	3,5	2,5	2,5
Minősítést nem szerzett, ill. ifjúsági/serdülő III. osztályú	2,5	2	2	2

NB alatti bajnokságokban egységesen 2000,- Ft/darab

A díjak nem tartalmazzák az Általános Forgalmi Adót! A költségtérítések befizetési módja:

- Készpénzfizetés a MATESZ-ben, számla ellenében,
- Átutalás a Magyar Bowling és Teke Szövetség Teke Alsövetsége folyószámlájára
OTP Bp. XIV. ker. Fiók 11714006 - 20422347
- Postai befizetés - rózsaszínű postautalványon.

Minden esetben kérjük szíveskedjenek feltüntetni a befizetett összegek pontos részletezését!
A MATESZ 2010.szeptember 15-i Elnökségi Ülész határozata alapján.

